

ARRETA GOIZTIARRA HEZKUNTZAREN BAITAN

*EL ENTORNO EDUCATIVO
DE LA ATENCIÓN TEMPRANA.*

Haurren garapenaren jarraipenerako protokoloa
Protocolo de seguimiento del desarrollo infantil.

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN

©	Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa Hezkuntza Saila <i>Administración General de la Comunidad Autónoma de Euskadi</i> <i>Departamento de Educación</i>
Argitaratzailea	Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco Donostia-San Sebastián, 1 01010 Vitoria-Gasteiz
Diseinua	TaPuntu

ARRETA GOIZTIARRA HEZKUNTZAREN BAITAN

EL ENTORNO EDUCATIVO DE LA ATENCIÓN TEMPRANA.

Haurren garapenaren jarraipenerako protokoloa

Protocolo de seguimiento del desarrollo infantil.

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN

Eusko Jaurlaritzak otsailaren 2ko 13/2016 Dekretuaren bitartez, Euskal Autonomia Erkidegoko osasunaren, hezkuntzaren eta gizarte-zerbitzuen arloetan Arreta Goiztiarraren eremuan egiten diren esku-hartzeak antolatze eta koordinatzeko oinarritzko arauak ezarri zituen, zuzenean inplikaturako osasunaren, hezkuntzaren eta gizarte-zerbitzuen sistemetako jarduketak egokiro koordinatuko diren eredu integral eta efikaz bat bermatzeko helburuarekin.

Haurren garapenaren lehenengo urteetako ezaugarria da funtzioak era progresiboan jasotzen dituztela, hala nola posturaren kontrola, mugimendurako autonomia, komunikazioa, hitzezko hizkuntza eta interakzio soziala. Haur-garapena prozesu dinamiko oso konplexua da, eta bertan, oinarri genetiko jakin baten gain, faktore biologiko eta psikosozial ugari jarduten dute. Elementu horien edozein trastornok arrisku bat dakar, edo garapenaren trastornoak ere eragin ditzake.

Nahasmendu horiek garapenaren etapetako edozeinetan gerta daitezke: jaio aurrekoan, jaiotza inguruan, jaio ondoren edo garapen goiztiarrean. Nazioartean onartuta dauden estandarren arabera, garapen horrek 0 urtetik 6 urtera bitarteko aldia hartzen du. Datuek adierazten dute nahasmendu horiek arrisku bat direla eta garapenean trastornoak sor ditzaketela adin-bitarte horretako haurren % 10 inguruan. Arazo handi bat eta garrantzi handikoa da, beraz.

Gaur egun, ebidentzia zientifikoak agerian uzten du adierazitako nahasmenduen arteko zenbait saihesgarriak direla, beste batzuk erabat edo partzialki zuzen daitezkeela, eta nahasmendu horietako gehienen ondorio negatiboak gaia behar bezala aztertuta arin daitezkeela, eta zenbat eta lehenago aztertu orduan eta eraginkorragoa izango da hurbilketa hori. Afekzio handieneko egoeretan ere, laguntza profesional espezializatua jasoz gero erlazionaturako nahasmenduak agertzea prebenitzen du, haurraren eta haien familien ongizatea hobetzen du, eta autonomia-maila, parte-hartze maila eta gizarteratze-maila hobetzen ditu.

Laguntza profesional hori Arreta Goiztiarrean txertatzen da, eta 0-6 urte bitarteko hurrei, horien familiei eta inguruneari zuzendutako esku-hartzeen multzoa da Arreta Goiztiarra. Euskal Autonomia Erkidegoan, premia horiei erantzuteko urrats handiak eman dira; hala, askotariko planak, programak eta ekimenak abiarazi dira erantzun horretan parte hartzen duten eremuetan eskudunak diren Sailen bitartez.

Horrela, osasun sistemaren helburu dira haurren urritasunen prebentzio-programak garatu eta artatzea, arriskuan dagoen biztanleriaren jarraipena egitea, eta esku-hartze goiztiarreko proposamenetan laguntzea.

Gizarte-zerbitzuen arloan, arreta goiztiarraren esku-hartzean bi multzo nagusi garatu dira. Alde batetik, babesgabezia arriskuan edo babesgabezia egoeran dauden haurren babesaren arlokoa; eta, beste alde batetik, autonomia sustatzeko eta desgaitasunari eta mendetasunari arreta emateko jardunak.

Hezkuntzaren arloan esku-hartzea haurrak eskolatzen direnean hasten da. Hezkuntza-zerbitzu guztiek –egungo nahiz etorkizunekoak– helburu dute hezkuntza laguntzako berariazko premiak dituzten haur guztiei hezkuntza eskubidea eta aukera berdintasuna bermatzea, eta hemen biltzen dira esku-hartze goiztiarra eta iraunkorra behar duten guztiak. Hezkuntza Saileko Aniztasunerako eta Hezkuntza Inklusiorako lan-arloan «Eskola inklusiboa garatzeko esparru-planari» dagokionez, helburuetako bat du Arreta Goiztiarreko sail arteko eredua garatzea.

Begirunea eta indarrak jarriko dira detekzioan, diagnostiko goiztiarrean, beharren balorazioan eta esku hartzeko prozesuan eraginkortasuna bermatzea, bai eta baliabide publiko eta pribatuen erabileran eraginkortasuna bermatzean ere.

Pasa dira zazpi ikasturte hezkuntzan Arreta Goiztiarra programa martxan jarri zenetik. Asko ikasi da eta aurrerapen handiak eman arren badira oraindik hobeto edota zuzendu beharreko hainbat aspektu. Bakoitzak bere errealitateari eta ezau-garriei erantzun beharko dio, baina horrek ez du esan nahi berdin egin behar diren hainbat ekimen ez daudenik. Komenigarria ez ezezik beharrezkoa ikusten da protokolo eta prozedura berberak erabiltzea Euskal Autonomia Erkidegoko ikastetxe guztietako Haur Hezkuntzako Arreta Goiztiarra programaren baitan.

Otsailaren 2ko Dekretuak araututakoa jarraituz, sistemetako jarduketak ego-kiro koordinatuko diren eredu integral eta efikaz bat bermatze aldera ikastetxeak berari dagozkion zereginak, eta ikastetxeak beste batzuekin batera egin beharrekoak bereizten dira Haurraren Garapenaren Jarraipenerako Protokoloaren hiru faseak erreferentziatzat hartuta. Haur Hezkuntzako 2-5 urte bitarteko haur guztiek, inolako salbuespenik gabe, beraien garapenaren jarraipena egingo zaie Arreta Goiztiarreko Marko-Planak ematen duen prozeduran eta bertan esaten den eran.

Arreta goiztiarra hezkuntzaren baitan.
Haurren garapenaren jarraipenerako protokoloa

*El entorno educativo de la atención temprana.
Protocolo de seguimiento del desarrollo infantil.*

ESKURAGARRI EDUKI BEHARREKO DOKUMENTAZIOA.

- **13/2016 DEKRETUA**, otsailaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Arreta Goiztiarra esku-hartze integralari buruzkoa. Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkaria. 2016ko martxoaren 7a.
- **Arreta Goiztiarreko Marko-.Plana.** Haurren garapenaren jarraipenerako Protokoloa: Arreta Goiztiarra hezkuntzaren baitan. Eusko Jaurlaritza. 2016.
- **Bigarren fasea: Detekzio Espezifikoa.** Haurren garapenaren jarraipenerako Protokoloa: Arreta Goiztiarra hezkuntzaren baitan. Eusko Jaurlaritza. 2020.
- **Hirugarren fasea:** beste Zerbitzu batzuetarako **Deribazio Txostena.**

DOCUMENTACIÓN A TENER DISPONIBLE.

- **Decreto 13/2016**, de 2 de febrero, de intervención integral de la Atención Temprana en la Comunidad Autónoma del País Vasco. Boletín Oficial del País Vasco. 7 de marzo de 2016
- **Plan Marco de Atención Temprana.** Protocolo de Seguimiento del Desarrollo Infantil: atención Temprana en el ámbito educativo. Gobierno Vasco. 2016.
- **Segunda fase: detección Específica.** Protocolo de Seguimiento del Desarrollo Infantil: atención Temprana en el ámbito educativo. Gobierno Vasco. 2020.
- **Tercera fase: informe de Derivación a otros Servicios.**

Aurkibidea

Índice

ARRETA GOIZTIARRAREN FASEAK	10
<i>FASES DEL PROTOCOLO</i>	11
ARRETA GOIZTIARRA PROGRAMAN IKASTURTEAN ZEHAR	
EGINBEHARREKOAK, ARDURADUNAK ETA MOMENTUAK	12
<i>TAREAS, RESPONSABLES Y MOMENTOS DEL PROGRAMA</i>	
<i>DE ATENCIÓN TEMPRANA A LO LARGO DEL CURSO</i>	13
ZUZENDARIAREN ZEREGINAK	10
<i>QUEHACERES DE LA DIRECTORA Y DEL DIRECTOR</i>	10
IKASKETABURUAREN ZEREGINAK	14
<i>QUEHACERES DE LA JEFATURA DE ESTUDIOS</i>	15
IRAKASLE AHOLKULARIAREN ZEREGINAK	16
<i>QUEHACERES DEL PROFESOR CONSULTOR O CONSULTORA</i>	17
2-3 URTEKO HAURREN TUTOREAREN ZEREGINAK	18
<i>QUEHACERES DE LAS TOTORAS O TUTORES 2-3 AÑOS</i>	19
4-5 URTEKO HAURREN TUTOREAREN ZEREGINAK	18
<i>QUEHACERES DE LAS TOTORAS O TUTORES 4-5 AÑOS</i>	19
OHIKO 20 GALDEREI ERANTZUTEN	20
<i>RESPONDIENDO A LAS 20 PREGUNTAS HABITUALES</i>	21

ARRETA GOIZTIARRAREN FASEAK

ARRETA GOIZTIARRA	Lehen fasea GARAPENAREN OHIKO ZAINTEA	Bigarren fasea DETEKZIO ESPEZIFIKOA	Hirugarren fasea BALORAZIO PSIKOPEDAGOGIKOA (BP) BIDERATZEA
APLIKAZIO ESPARRUA (nori aplikatuko zaio):	2-3-4 eta 5 urteko haur guztigutiei, inolako salbuespenik gabe.	Lehen fasea aplikatu ostean: • Arlo baten <i>hiru item edo gehiago</i> edo <i>bi arlotan bi item</i> edo gehiago betetzen ez direnean. • Alerta-zantzuen presentzia badago. • Haurrak bere adin kronologikoari dagozkion garapen goiztiarraren %50 edo gehiago agertzen bada, eta, gainera, arlo baten <i>hiru item edo gehiago</i> edo <i>bi arlotan bi item edo gehiagotan</i> ikusitako jokabideak adin handiagokoak badira.	Bigarren fasea aplikatu ostean hala erabakitzen diren kasuak. Detekzio Espezifikorik gabe ezin da fase honetara inor iritsi.
APLIKATZAILEA (nork aplikatuko du)	Haur talde bakoitzeko TUTOREA.	Tutorea eta irakasle aholkularia/orientatzailea.	BP: HLBP aholkularia. Bideratzea: EVAT
LAGUNTZAILEA (noren laguntza)	Ikastetxean: beste tutoreak edota irakasle aholkularia/orientatzailea. Kanpoan: HLBP aholkularia.	HLBP aholkularia.	HLBP aholkularia. Beste zerbitzu batzuetako profesionalak.
TRESNA (zer aplikatuko da)	Haurraren Garapena Behatzeko Eskalak (haurraren adinari dagokiona)	Proba estandarizatuak.	Berariazko proba estandarizatuak.
APLIKAZIO SASOIA (noiz aplikatuko da)	4 eta 5 urtekoak: ikasturte bakoitzean azaroaren 1etik abenduaren 20ra bitartean. 2 eta 3 urtekoak: ikasturte bakoitzean otsailaren 1etik martxoaren 15era bitartean.	Haurraren Garapena Behatzeko Eskaletan alerta-zantzuak ala garapen goiztiarraren zantzuak ikusi bezain azkar.	Detekzio Espezifikoak markatzen duen momentuan.
PROZEDURA (nola aplikatuko da)	Behaketaren bidez gauzatu da. Behaketa taldean egiten da eta eskaletako item guztiak bete behar dira (ezin da itemik zuriz utzi, zalanztza kausak azaldu eta arrazoitu oharretan). Detekzio espezifikora pasa aurretik eskaletan lortu gabeko itemen lanketa berehala egingo da Jarduera-Plan pertsonalizatua eginez.	Proba gidak markatzen duen eran.	Kasuan kasuko orientabideak jarraituz.
BALDINTZAK (fisikoak eta inguruneak)	Eskalak betetzeko ez da baldintza fisiko berezirik behar, ez eta ingurune espezifikorik ere.	Ikastetxeko baldintzetan aplikatu daiteke.	Profesionalek markatzen dituztenak.
FAMILIAK (informazioa/baimena)	Informazioa: BAI. ikasturte hasieran eta beharrezkoa den bakoitzean. Baimena: EZ. Ez da inolako baimenik eskatu behar, behatzen denak zerikusi handia du etapako curriculumarekin.	Informazioa: BAI. Baimena: EZ.	Informazioa: BAI. Baimena: BAI.
MATERIALAK (zein dokumentu begiratu)	Haurraren Garapenaren Jarraipenerako Protokoloa: Arreta Goiztiarraren Baitan. Arreta Goiztiarreko Marko-Plana.	Haurraren Garapenaren Jarraipenerako Protokoloa: Arreta Goiztiarraren Baitan. Detekzio Espezifikoa. 2020	Beste Zerbitzu Batzuetarako Deribazio Txostena HH.
INFORMAZIOA (dokumentuen kudeaketa)	Haurraren eskola espedientean.	Haurraren eskola espedientean.	Haurraren eskola espedientean.

ARRETA GOIZTIARRA PROGRAMAN IKASTURTEAN ZEHAR EGINBEHARREKOAK, ARDURADUNAK ETA MOMENTUAK

ZER	NON	NOIZ	NOREN ARDURA
Ikasturte hasierako EBAZPENak Arreta Goiztiarrari buruz esaten duena klaustroari jakinarazi, eta Haur Hezkuntzako tutoreei bereziki.	Klaustroan	Ikasturte hasieran	ZUZENDARIA
Arreta Goiztiarra programaren prozedura eta kronograma Haur Hezkuntzako tutore eta beste langileei helarazi.	HH etapan	Ikasturte hasieran	IKASKETA BURUA
Haur Hezkuntzako familiei Arreta Goiztiarra programaren berri eman.	Gurasoen Bilerak Orokorrean	Irailean	ZUZENDARIA
Familiei Arreta Goiztiarraren zergatia azaldua eta protokoloaren azalpenak eman.	Ikasturte Hasierako Bileran	Irailean	TUTOREA
Haur bakoitzaren familiarekin informazio/koordinazio bilerak izan, beharren arabera.	Hitzartutako Bileran	Behar denean	TUTOREA
Haurraren Garapena Behatzeko Eskalen irakurketa eta analisi partekatu egin (ulermen bateratua).	HH etapan	Urrian	IKASKETA BURUA
Erabiliko diren tresnak, erregistro erak... hainbat ohar Haur Hezkuntzako eskura jarri.	HH etapan	Urrian	IKASKETA BURUA
Behaketa epean zehar gertatzen denaren zain egon.	4-5 urte 2-3 urte	Azaroa-abendua Otsaila-martxoa	IKASKETA BURUA
Haurraren Garapena Behatzeko Eskalak bete.	4-5 urte 2-3 urte	Azaroa-abendua Otsaila-martxoa	TUTOREA
Behaketa epealdi bakoitza amaitu ondoren haur bakoitzaren behaketa tresna espedienteen gorde eta haur taldearen datuak erregistratu.	4-5 urte 2-3 urte	Urtarrila Apirila	TUTOREA
Behaketa epealdi bakoitza amaitu ondoren datu bilketa eta datuen azterketa egin.	4-5 urte 2-3 urte	Urtarrila Martxoa (2.hamabostaldia)	IKASKETA BURUA IRAKASLE AHOLKULARIA
Datu azterketaren emaitzak Haur Hezkuntzakoekin partekatu eta, kasuan kasuko, neurriak martxan jartzen hasi: berariazko esku-hartzeen diseinua (JPP), Detekzio Espezifiko faseari hasiera eman...	4-5 urte 2-3 urte	Urtarrila Apirila	IKASKETA BURUA IRAKASLE AHOLKULARIA
Premiazko diren kasuei berariazko esku-hartzeak diseinatu eta martxan jarri(JPP)	4-5 urte 2-3 urte	Urtarrila Martxoa (2.hamabostaldia)	TUTOREA
Premiazko kasuei Detekzio Espezifiko fasea martxan jarri	4-5 urte 2-3 urte	Urtarrila Martxoa (2.hamabostaldia)	IKASKETA BURUA IRAKASLE AHOLKULARIA
Detekzio espezifikoa gauzatu.	4-5 urte 2-3 urte	Urtarrila Apirila	IRAKASLE AHOLKULARIA
Bai berariazko esku-hartzeen (JPP) bai Detekzio Espezifikoaren jarraipena egin.	4-5 urte 2-3 urte	Urtarrila eta otsaila Martxoa eta apirila	IKASKETA BURUA IRAKASLE AHOLKULARIA
Beste zerbitzu batzuekin (Osasun arloa, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak, AGBT) hasierako kontaktuak izan.	4-5 urte 2-3 urte	Ikasturtean zehar	IRAKASLE AHOLKULARIA
Ebaluazio Psikopedagogikoa eskaera protokoloa martxan jarri.	4-5 urte 2-3 urte	Ikasturtean zehar	TUTOREA IRAKASLE AHOLKULARIA
Beste zerbitzu batzuetara deribazio txostena martxan jarri.	4-5 urte 2-3 urte	Ikasturtean zehar	ZUZENDARIA TUTOREA IRAKASLE AHOLKULARIA
Beste zerbitzuekin (Osasun arloa, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak, AGBT) jarraipen eta koordinazio bilerak izan.	4-5 urte 2-3 urte	Otsailetik aurrera Maiatzetik aurrera	TUTOREA IRAKASLE AHOLKULARIA
HLBP aholkularitzarekin haurren jarraipen bilerak izan.	4-5 urte 2-3 urte	Planean jarritakoaren arabera	TUTOREA IRAKASLE AHOLKULARIA
Detektatutako kasuetan diseinatutako esku-hartzeen jarraipena egin(JPP)	4-5 urte 2-3 urte	Urtarriletik aurrera Martxotik aurrera	TUTOREA IRAKASLE AHOLKULARIA
Datuak Sartu AG aplikazioan		Apirilean	TUTOREA
Behaketa eskalak ondo beteta dauden begiratu eta haurraren espedienteen behar bezala gorde direla ziurtatu.		Ekainean	TUTOREA IKASKETA BURUA
Arreta Goiztiarraren memoria txostena egin.		Ekainean	IKASKETA BURUA
Arreta Goiztiarra memoriaren berri klaustroan eman.	Klaustroan	Ekainean	IKASKETA BURUA

ARRETA GOIZTIARRA 2-5 urteko haurren garapeneraren jarraipenerako protokoloa.

ZUZENDARIAREN ZEREGINAK

	IKASTURTEA									
	IRA	URR	AZA	ABE	URT	OTS	MAR	APR	MAI	EKA
Ikasturte hasierako EBAZPENAK Arreta Goiztiarrari buruz esaten duena klaustroari jakinarazi, eta Haur Hezkuntzako tutoreei bereziki.										
Haur Hezkuntzako familiei Arreta Goiztiarra programaren berri eman.										
Beste zerbitzu batzuetara deribazio txostena martxan jarri.										
Datuak AG aplikazioan sartu.										
Arreta Goiztiarra memoriaren berri klaustroan eman.										

ARRETA GOIZTIARRA 2-5 urteko haurren garapeneraren jarraipenerako protokoloa.

IKASKETA BURUAREN ZEREGINAK

	IKASTURTEA									
	IRA	URR	AZA	ABE	URT	OTS	MAR	APR	MAI	EKA
Arreta Goiztiarra programaren prozedura eta kronograma Haur Hezkuntzako tutore eta beste langileei helarazi.										
Haurraren Garapena Behatzeko Eskalen irakurketa eta analisi partekatua egin (ulermen bateratua).										
Erabiliko diren tresnak, erregistro erak... hainbat ohar Haur Hezkuntzakoaren eskura jarri.										
Behaketa epean zehar gertatzen denaren zain egon.			4-5 urte			2-3 urte				
Behaketa epealdi bakoitza amaitu ondoren datu bilketa eta datuen azterketa egin.				4-5 urte			2-3 urte			
Datu azterketaren emaitzak Haur Hezkuntzakoekin partekatu eta, kasuan kasuko, neurriak martxan jartzen hasi: berariazko esku-hartzeen diseinua(JPP), Detekzio Espezifikoko faseari hasiera eman...					4-5 urte			2-3 urte		
Bai berariazko esku-hartzeen bai Detekzio Espezifikokoaren jarraipena egin. (JPP)										
Beste zerbitzu (Osasun arloa, Oinarritzko Gizarte Zerbitzuak, AGBT) jarraipen eta koordinazio bilerak izan.										
Detektatutako kasuetan diseinatutako esku-hartzeen jarraipena egin. (JPP)										
Behaketa eskalak ondo beteta dauden begiratu eta haurraren espedientean behar bezala gorde direla ziurtatu.					4-5 urte			2-3 urte		
Arreta Goiztiarraren memoria txostena egin.										

ARRETA GOIZTIARRA 2-3 urteko haurren garapeneraren jarraipenerako protokoloa.

IRAKASLE AHOLKULARIA ZEREGINAK

	IKASTURTEA									
	IRA	URR	AZA	ABE	URT	OTS	MAR	APR	MAI	EKA
Tutoreei asistentzia eman.										
Zuzendaritzari asistentzia eman.										
Behaketa epealdi bakoitza amaitu ondoren datu bilketa eta datuen azterketa egin.					4-5 urte			2-3 urte		
Datu azterketaren emaitzak Haur Hezkuntzakoekin partekatu eta, kasuan kasuko, neurriak martxan jartzen hasi: berariazko esku-hartzeen diseinua(JPP), Detekzio Espezifikoko faseari hasiera eman...					4-5 urte			2-3 urte		
Detekzio Espezifikoa gauzatu.					4-5 urte			2-3 urte		
Berariazko esku-hartzeen jarraipena egin eta laguntza eman (JPP)										
Ebaluazio Psikopedagogikoa eskaera protokoloa martxan jarri.										
Beste zerbitzu (Osasun arloa, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak, AGBT) jarraipen eta koordinazio bilerak izan.										
HLBP aholkularitzarekin haurren jarraipen bilerak izan.										
Arreta Goiztiarraren memoria egiten parte-hartu.										

ARRETA GOIZTIARRA 2-3 urteko haurren garapeneraren jarraipenerako protokoloa.

TUTOREAREN ZEREGINAK

	IKASTURTEA									
	IRA	URR	AZA	ABE	URT	OTS	MAR	APR	MAI	EKA
Familiei Arreta Goiztiarraren zergatia azaldu eta protokoloaren azalpenak eman.										
Haur bakoitzaren familiarekin informazio/koordinazio bilerak izan, beharren arabera.										
Haurraren Garapena Behatzeko Eskalak bete.										
Behaketa epealdi bakoitza amaitu ondoren datuen azterketa egin.										
Behaketa epealdi bakoitza amaitu ondoren haur bakoitzaren behaketa tresna espedientearen gorde eta haur taldearen datuak erregistratu.										
Beharrezkoak diren kasuei berariazko esku-hartzeak diseinatu eta martxan jarri (JPP)										
Premiazko kasuei Detekzio Espezifikoko fasea martxan jarri irakasle aholkulariarekin batera.										
Premiazkoa balitz, beste zerbitzu batzuetara (Osasun arloa, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak, AGBT) bideratu.										
HLBP aholkularitzarekin haurren jarraipen bilerak izan.										
Beste zerbitzu (Osasun arloa, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak, AGBT) jarraipen eta koordinazio bilerak izan. Beste profesional batzuekin eta kasuen arabera.										
Arreta Goiztiarraren memoria egiten parte-hartu.										

ARRETA GOIZTIARRA 4-5 urteko haurren garapeneraren jarraipenerako protokoloa.

TUTOREAREN ZEREGINAK

	IKASTURTEA									
	IRA	URR	AZA	ABE	URT	OTS	MAR	APR	MAI	EKA
Familiei Arreta Goiztiarraren zergatia azaldua eta protokoloaren azalpenak eman.										
Haur bakoitzaren familiarekin informazio/koordinazio bilerak izan, beharren arabera.										
Haurraren Garapena Behatzeko Eskalak bete.										
Behaketa epealdi bakoitza amaitu ondoren datuen azterketa egin.										
Behaketa epealdi bakoitza amaitu ondoren haur bakoitzaren behaketa tresna espedientean gorde eta haur taldearen datuak erregistratu.										
Premiazko diren kasuei berariazko esku-hartzeak diseinatu eta martxan jarri(JPP)										
Premiazko kasuei Detekzio Espezifiko fasea martxan jarri irakasle aholkulariarekin batera.										
Premiazkoa balitz, beste zerbitzu batzuetara (Osasun arloa, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak, AGBT) bideratu.										
HLBP aholkularitzarekin haurren jarraipen bilerak izan.										
Beste zerbitzu (Osasun arloa, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak, AGBT) jarraipen eta koordinazio bilerak izan. Beste profesional batzuekin eta kasuen arabera.										
Arreta Goiztiarraren memoria egiten parte-hartu.										

Ohiko 20 galderei erantzuten

1. Haur guztien Behaketa Eskala osoak bete behar al dira?

Garapenaren arloak: BAI, haur guztiei eta beti. Arloak: “motorra eta fisikoa”; “pertsonala eta soziala”; pertzepzioa-ulermena, eta arazoak konpontzea” eta “hizkuntza eta komunikazioa”.

“Garapen goiztiarra” atala: EZ. Bakarrik lau arloen behaketa egin ostean eta haur jakin batek garapen goiztiarren zantzuak dituela edo bere adinari dagokiona baino garapen handiagoa duela iruditzen bazaigu, kasu horretan soilik egin behar da. Ikastetxeko irakasle aholkulariarengana jotzea komeni da horrelako kasuetan.

“Garapenaren alterazioaren bat adierazten duten alerta-seinaleak, jarraipen berezia behar duten umeak, arrisku biologiko, psikologiko edo sozialagatik” atala: EZ. Jokabide jakin bat betetzen ez den kasuan edo haurraren bizitzan eragin negatibo nabarmena duen jokabidea detektatzen denean. Ikastetxeko irakasle aholkulariarengana jotzea komeni da horrelako kasuetan, beti.

2. Behaketa egin beharreko arlo eta ataletako item guztiak bete behar dira?

BAI. Item bakar bat ere ezin da hutsik egon. Item baten zalantzak daudenean edo ez dakigunean betetzen den ala ez honela adieraziko da (n), eta oharretan horren arrazoia emango da.

3. Nola betetzen dira eskalak?

Isei-Iveiko AG aplikazioan ikasleak betetzen dituen itemak klikatu eta inprimatu ikaslearen espedientean sartzeko.

4. Familiekin zer egin eta nolakoa izan behar du beraien parte-hartzea?

Ikasturte hasieran, aldi jakin baten behaketa egingo dela jakinarazi zaie familiei. Familiekin elkarlanean jardun behar da prozesuaren fase guztietan. Kontu handia jarri erabiliko diren hitzetan, eta ez erabili zuzenak ez diren hitzak edota espektatiba irrealak sor ditzakeenak (adibidez: probaldi, azterketa, balorazio...)

Behaketaren ondoren, familiei berri emango zaie ohiko bileretan, baina behaketaren emaitzei buruzko zalantzarik bada baliteke familiarekin lehenago harremanetan jartzea.

5. Zeintzuk Behaketa Eskala erabiliko dira?

Behaketa eskalak W67 aplikaziotik hartuko dira urtero.

6. Nori dagokio eskala orrian agertzen diren datuak betetzea?

Haurren tutoreari dagokio.

7. Jarraian bete behar al da behaketa eskala osoa?

EZ. Hala ere, arloak ez zatitzea gomendatzen da, ez hasi arlo berri baten behaketarekin aurreko arloarena ez bada bukatu. Epea bukatzeaz dagoe-nean item guztiak beteta eta datuak zuzen jarrita daudela konprobatu behar da.

8. Haurra aurrez-aurre egon behar al da behaketa eskala betetzeko?

EZ. Beraiek ez daukate zertan ikusi behar, eta susmatu ere ez.

9. Beste profesional batzuk parte-har al dezakete behaketa prozesuan?

BAI. Dena den argi utzi behar da tutorea dela behaketaren erantzule, eta bere irizpidea gailenduko da desadostasunik balego. Beharrezkoa balitz familiari informazioa eskatuko zaio batez ere hizkuntza eta komunikazio arloan.

10. Itemak aldatu edota egokitu al dira?

EZ. Ezin dira aldatu, eta eskaletan agertzen diren jokabideek ez dute inolako egokitzapenik egitea eskatzen, Haur Hezkuntzan ohikoak direnak direlako.

11. Ikasleak trebatzeko saiakerak egin daitezke?

Bai, aldeaz aurretik haurrari jokabidearen erakustaldiren bat egingo zaio, eta saiakeraren bat egiteko aukera eman ondoren, erregistroa egingo da.

12. Behaketa epe aldia amaitu ondoren, zer?

Tutore bakoitzak bere haur taldeko datu-taula beteko du, eta Ikasketak-buruari helaraziko dio. Gela mailan tutoreak datu horien azterketa egingo du, beharrezko hobekuntzak txertatzeko.

Horrez gain, haur bakoitzaren behaketa eskala bere aurreko urteko edo urteetako eskalarekin alderatuko du, premiazko esku-hartzeak diseinatuzko(JPP) eta martxan jartzeko.

Irakasle aholkulariarekin detekzio Espezifikoa egiteko beharra tratatuko du.

Gogoetarako galdetegiak

HAUR HEZKUNTZA HAUR TALDE BAKOITZEKO TUTOREAK ERANTZUTEKOAK

- Zer zailtasun aurkitu duzu behaketa prozesuan?
- Ustekabeko zerbait agertu al da?
- Ba al dago itemen bat deigarri gertatu dena?
- Iazko behaketa emaitzekin alderatuz, zer ikusten da?
- Aurtengo adin berdineko beste haur taldeekin alderatuz, zer ikusten da?
- Hobekuntzarako zure partetik zerbait egiteko ba al dago? Zer?
- Formazio premiarik nabaritu al duzu?
- Nori zer eskatuko zenioke?

Gogoetarako galdetegiak

IKASTETXEKO KONTSULTOREAK ETA IKASKETA BURUAK ERANTZUTEKOAK

- Zer zailtasun aurkitu duzu behaketa prozesuan?
- Ustekabeko zerbait agertu al da?
- Ba al dago itemen bat deigarri gertatu dena?
- Iazko behaketa emaitzekin alderatuz, zer ikusten da?
- Adin berdineko haurren tutoreen behaketa emaitzak alderatuz zerbait deigarria ikusten al da?
- Haur talde berdinen emaitzen bilakaeran tutore aldaketak nabaritzen al dira?
- Sexuaren arabera emaitzak deigarriak dira?
- Detekzio Espezifikoa behar duten haur portzentajea iazko berdintsua al da? Erkidegoan ematen den batez-bestekoarekin bat al dator?
- Esku-hartze premia duten haur guztiek Detekzio Espezifikoa behar al dute? Horren arrazoiak argi al daude?
- Hobekuntzarako zure partetik zerbait egiteko ba al dago? Zer?
- Formazio premiarik nabaritu al duzu?
- Nori zer eskatuko zenioke?

H.H. JARDUERA PLAN PERTSONALIZATUA		
IKASLEAREN DATUAK		
LEHEN ABIZENA	BIGARREN ABIZENA	IZENA
JAIOTEGUNA	TUTOREA	TALDEA

PLANA EGITEAREN ARRAZOIAK	
Haurren Garapena Behatzeko Eskala MAILAurte	
☐ GARAPENAREN ARLOAN: MOTORRA ETA FISIKOA	zenbat ☐
☐ GARAPENAREN ARLOA: PERTSONALA ETA SOZIALA	zenbat ☐
☐ GARAPENAREN ARLOA: PERTZEPZIOA-ULERMENA, ETA ARAZOAK KONPONTZEA	zenbat ☐
☐ GARAPENAREN ARLOA: HIZKUNTZA ETA KOMUNIKAZIOA	zenbat ☐
☐ ALERTA-SEINALEAK	zenbat ☐
BESTE ERAKUNDEEN PARTE HARTZEA ☐ Foru Aldundiko Arreta Goiztiarra. ☐ Haur eta gazteentzako Osasun Mentaleko Unitatea ☐ Gizarte Zerbitzuak Jakin ea laguntzaren bat (edo haren familia) jasotzen ari ote den, baldin eta desabantaila sozialeko baldintzak edo beste baldintza batzuk ematen diren. ☐ Beste batzuk (zehaztu) Gaixotasunen bat, osasun-arazoren bat edo gerora sortutako egoeraren bat ote dagoen, edo beste arrazoi batzuegatik parte hartzen ari den programa komunitario batean, osasun-programa batean, Haurren Zerbitzuan,...	

1. IKASKETEN HISTORIALAREN LABURPENA

Informazio esanguratsuen (Informazioen *isilpekotasuna*)

Hezkuntza historialaren informazio esanguratsuenaren bilketa, azterketa eta balorazioa egin, hurrengo alderdi hauei buruzkoa:

1.- Familia testuingurua: Familia aurrekariak, Datu kliniko esanguratsuak, Familia inguruaren pertzeptzioa...

2. Testuinguru soziala : Beste herrialde nahiz Erkidego batetik ote datorren, Familiaren inguru sozio-ekonomiko-kulturala...

3.- Eskolako testuingurua : Aurreko ikasturtetako eskaletan zailtasunak antzeman ote diren, Ikasleak ebaluazio psikopedagorik ba dauka? Gelako testuingura: gelakide kopurua, afektiboki gertu sentitzen dituen gelakidean ote dituen, irakaslearen gertuko begirada eta apoiorik jasotzen du?

4.- Ikasleari buruzko informazioa : Garapen orokorra, bere adinerako espero litekeenari buruzko egoera, (garapenean aldaketa esanguratsurik egon ote diren baloratu) , Baldintza edo ezaugarri pertsonalak, Eskolako apendizaietan eta ohiko bizitzan dituen zailtasunek duten eragina baloratu. Besteak:

2. IKASLEAREKIN BETEKO DIREN JARDUERAK

GARAPENAREN ARLOAN: MOTORRA ETA FISIKOA	
Eskaleiretan gora eta behera ibiltzen da barandari edo hormari eutsita. Laguntzarekin eskaleiretan gora eta behera hankak txandakatuz ibiltzen da. Laguntza gabe egiten du.	- Banku txiki bat paretatik gertu jarri eta igo eta jeitsi, apoioz eta laguntzaz beharko balu. Banku txikia ez da oso altua izango, eta altuera aldatzen joan gaitezke. - Gomaespumako blokea eutsiko duen azalera baten gainean jarri; igo eta jeitsi. - Neurri ezberdineko blokeak bata bestearen gainean jarri, eskailera eginez, edo eskailear formako blokeak erabili, (ikastetxean baleude). Paretaren kontra jarri daiteke, bertan apoiatu ahal izateko, eta pixkanaka laguntza jeisten joan. ----- Banan banan Taldean ----- Gelan, pasiloan edo psikomotrizitate gelan. ----- Posible den egun guztietan / Egunaren zehar bakarka.
Hanka baten gainean egoten da.	- Zapatak garbitzen dizkigutenaren jolasa egin: lurtean kutxatxoak jarri eta haurrak oin bat horren gainean jarri, beste haur batek "zapata garbitzen" dion bitartean. Hasieran pareta edo aulki baten ondoan jarri daiteke haurra, apoiatu dadin. Horrela bi oinekin praktikatzeko da. - Oina altxatu eta eskuarekin ikutzera jolastu. Horrelako zerbait esan daiteke: "esku batez beste aldeko oina ikutzen dugu, ... edo eskuineko eskuak ezkerreko oina ikutzen du..." - Uztai handia bi eskuz helduta, bere barrutik pasatzera jolastu oinak altxatuz (bi gelakideek eutsi dezakete eta besteek "kobazulotik" banan banan pasa daitezke, ... ----- Hasieran helduaren modelatua eginez. Taldean. Banan banan. ----- Gelan, pasiloan edo psikomotrizitate gelan / egunero.

Korrika egiten hasi da. Erori gabe korrika egiten du. Korrika doaenean norantzkoa alda dezake.	- Musikaren erritmoa jarraituz oinez ibiltzera jolastu; hasieran musika lasaia eta erritmoa azkartzen joan, ondoren atzera moteltzeko. - Animalien gisa ibiltzen jolastu: elefantea, oso astuna delako, pauso oso zaratatsuak ematen ditu, kanguroek salto egiten dute, karramarroek atzeraka ibiltzen dira, - Leku berean saltoak egitera jolastu. - Leku bereak korrika egitera jolastu. - Oinez azkar ibiltzera jolastu, eta agindu jakin bat emandakoan norantzaz aldatu (txaloa jo edo hitz jakin bat esandakoan,...) - Atzeraka oinez ibiltzera jolastu eta norantzaz aldatu txaloa edo hitz jakin bat entzundakoan. ----- Taldean: helduak egiten duena, gelakide batek egiten du. ----- Gelan, pasiluan eta psikomotrizitate gelan /egunero.
Eskailera-maila batetik salto egiten du. Salto egiten du hanka biek batera. Hanka motzean ibiltzen da.	- Lurrean marraztu edo zinta bat erantsi, bidea eginez edo laukiak osatuz, eta euren gainetik salto egin. - Gometsak edo markak lurrean jarri eta hurrek, bertatik pasatzerakoan, dalto egin edo indarrez zapaldu behar dituzte. - Lurrean soka bat jarri eta bere gainetik salto egitea. - Uztaiak lurrean jarri eta batetik bestera oinez pasa, uztai bakoitzean aldiro oin bakarra jarritz. - Uztaiak lurrean daudela, batetik bestera salto egin. - Psikomotrizitate gelan bloke edo altura baxutik salto egitea. ----- Taldeko edo banaka. ----- Gelan, pasiluan edo psikomotrizitate gelan, ... ----- Taldearekin egunero. Egunaren zehar bakarka.
Aulki eta sofataratik igotzen da laguntzarik gabe.	- Pareta edo egitura finko baten kontra gomaespumazko blokeak jarri eta bertatik igo eta jeitsi. - Banku edo eskaloier funtzioa egingo duen zerbaiten gainera igotzea, aulki altu batera igotzea.. ----- Banan banan. Hasieran, helduaren modelatuaren laguntzaz. ----- Ikasgelan edo psikomotrizitate gelan. ----- Egunean zehar bakarka. Psikomotrizitate saioan.
Trizikloan ibiltzen da (pedalduna edo gabea).	- Rulo baten gainean eseri, oinak lurreraino iristen zaizkiolarik, motorrean joango balitz bezala. - Helduaren laguntzaz praktikatu korre-pasilos, edo trizikloarekin. ----- Banan banan. Hasieran, helduaren modelatuaren laguntzaz. ----- Ikasgelan edo psikomotrizitate gelan. ----- Egunero patioan edo psikomotrizitate saioan.

Pilota ostikoz jotzen du. Pilota ostikoz jotzen, jaurtitzen eta hartzen du. Heldu bati burutik gora jaurtitzen dio.	- Hanka aurrera eta atzera kulunkadu, aulki edo pareta batean apoiatuz. - Lurrean dagoen zerbait, kaxa edo bloke bat, oinarekin mugitzera jolastu, ... - Puxika bat mugitzen jolastea gorputzeko zati ezberdinak erabiliz: bizkarra, aldaka, belauna, orkatilla, oina... - Pilota handi eta arin bati (hondartzako pilotaren modukoa) ostikoak ematen jolastea. - Haur batzuk ilaran jarri eta buru gainetik pasatzen joan objektu bat, muñeko bat, pilota bat, - Bloke handiak leku batetik bestera eramatera jolastu, bi eskuz helduta eta hauek buru gainean izan da. - Arinak diren pilotekin (oihalezkoak, espumazkoak, ..) jolastu bolotan , ondoren, gorago jarritako diana batean, ... - Elkarri pasa pilota, hasieran bikoteka, gertutik hasita hurrunduz joan. Taldean: helduak egiten duena ondoren hurrek egin, haur batek egiten duena besteek imitatu... Ikasgelan, pasiluan, psikomotrizitate gelan, ... Egunero taldean. Egunean zehar, banaka.
Elkarri pelota pasatzen diote	
Zirrimarrak egiten ditu. Marra zuzenak edo zirkuluak kopiatzen ditu. Zirkuluak eta karratuak kopiatzen ditu. Triangeluak eta bestelako irudi geometrikoak kopiatzen ditu.	- Hatz-erakuslearekin airean marrazkiak egiten jolastea. - Hutsik dagoen paperean hatz-erakuslearekin marrazten edo idazten ariko balitz bezala egin. - Behatzarekin lerroak edo marrazkiak erreparasatu. - Boteila edo ontzietako tapa edo tapoiekin jolastu, plastilina puska baten kontra estutuz eta gainetik arkatza edo margo batez marka erreparasatu. - Azalera bertilean praktikatu: paper handia pareta edo bi astoren gainean edo arbelean jarrita, marrazkiak, zirriborroak edo trazuak egin, arkatzak ez diren beste materialak erabiliz (margo lodiak, tizak,e.a). - Azalera horizontalean praktikatu. - Bertikalean lan egin edo jolasak egin: arbelean marraztu, orma batean margotu edo mural bat egin, orriak altuera batean dagoen sokatxo batean pintzekin eskegi, apal altu batean dauden jostailuak edo liburuak hartu, ... - Koilara batekin kanikak edo bolatxoak kutxa batetik bestera pasatu. - Esku jokoak: txaloak eman,... - Bandejatxo batean objektuak gelako leku batetik bestera eraman. - Besoak mahai gainean daudela, eskuak altxatu eta mahaia jo erritmo desberdinak erabiliz. - Bolatxo edo ponpoiak atzamarrekin mugitu. Banan banan. Hasieran helduaren modelatuarekin. Taldean: helduak egiten duena egin, gelakide batek egiten duena. Ikasgelan / Egunero taldean borobilean / Egunean zehar banaka.
Artaziak erabiltzen ditu.	- Arropa pintzekin jolastea, edo beste pintza motekin; adb: ponpoiak leku batetik bestera pasatzea (ireki-itxi mugimendua). - Itxi eta irekitzen dituen bitartean goraizak hitz egiten duen txotxongiloa edo pertsonaia balitz bezala jolastu. - Testura anitzeko paperak urratu. - Ireki- itxi mugimendu gutxi erabiliz, plastilina, pajita edo beste material lodiren batean txurroak ebaki. - Paretan paper handia itsatsi eta bertan moztea praktikatu. - Paperezko bolatxoak eginez atzamarretan indarra har dezatela. - Gozaizak erabiliz ebaki. Talde osoa. Hasieran helduaren modelatuarekin. Ikasgelan / Egunean zehar banaka.

GARAPENAREN ARLOA: PERTSONALA ETA SOZIALA	
Helduen ekintzak imitatzen ditu.	- Objektuak erabiliz ekintzak imitatzen jolastea: marakak astindu, kotxea bultzatu, ... - Keinua sinpleak imitatzen jolatu: txaloak, burua ukitu, mahaian golpeak eman, ... - Keinua konplexuak imitatzea jolatu: salto egin, bi pausu eman eta gelditu, azkar/poliki ibili eta gelditu, atzeraka ibili, ... - Imitazio motrizaren soinuak lagundu: "agur"-aren keinua egin, eskua mugituz eta "agur" esanez, motorraren keinua motorraren soinuak, ... - Ekintzen sekuentziak imitatu: txaloak eta mahaian golpeak, buruan txanoa jarri, ...
Berdinen akzioak imitatzen ditu.	Banaka. Hasieran helduaren modelatuaren laguntzaz. Taldean: helduak egiten duena egin, gelakide batek egiten duena, ... Ikasgelan, patioan, psikomotrizitate gelan... . Egunero taldean borobilean. Egunero zehar banaka.
Gauza berriak egiteko interesa dauka.	- Jarduera berri, interesgarri eta egiten errazak direnak proposatu. Azalpen bisualak emanez egin aurretik. Helduaren presentzia eta laguntzaz. Ekintza errepikakorrei lotzen diren objektuak begi-bistatik kenduz. Ikasgelan, patioan Astero, programatuta. Sorpresarik gabe.
Zer gustatzen zaion eta zer ez zaion gustatzen esaten badaki.	- Bi aukeren artean erabaki beharreko jarduerak egin, hiru aukeren artean. Laguntza bisual eta ahozkoa: gailera borobila edo karratua. Margoak edo errotulagailuak. Puzlea edo soka sartzeko bolatxoak. Erabaki duena haurrarekin batera ahozkatuz eta atsegin ote duen edo ez. Ikasgelan "hamaiketako"-aren garaian egunero gelan. Eguneroko jardueretan.

Beste haur batzuekin egotea gustuko du.	- Bakarrik dagoen ikaslearengana heldua hurbildu berekin jolas egitera. Objektuen aukerak eta horiekin jolas egiten irakastera. - “bueltak” bakarrik ematen dituen ikaslea besteak dauden tokira hurbildu, berekin egonez, eta besteekin jolasa triangelatuz (beste ikasleak-heldua-ikaslea). - Ikasleak talde txikietan jarri, guztientzat nahiko jostailu izanda, errepikatuak badira, hobe, denek elkarrekin eta gauza berera jolastu ahal izateko. Helduak jolasa animatu eta estimulatzen du. - Gelakideen argazki albumak berekin batera ikusi/komentatu. - Interakzioak eta komunikazioa (programa individual de apoyo). Bere interesetatik abiatu, atxikimendu objektuak,.. Helduaren eskuhartze zuzenez. Gelakideren bati laguntzeko eskatuz, ... Berari beste gelakide bati lagun diezaiola eskatuz.. Ikasgelan, patioan , psikomotrizitatean... Jolasaren une guztietan.
Emozioak adierazten ditu . Sentimenduak ulertzen ditu beste pertsona batengan. Bere eta besteen emozioak ulertzen eta adierazten ditu. Besteen sentimendu eta beharrekiko enpatia erakusten hasten da.	(Hizkuntzaren erabilerak interakzio sozialetan euren emozioak erregulatzen laguntzen die, eta horrela, haserretu diren gelakidearekin hizketan hasi daitezke, negar egin edo fisikoki erasotu gabe. Hizkuntza garatzeak ordu arte modu desegokian adierazitako emozioak, argiago adierazteko aukera ematen du; garapen honek azaltzen du 3 eta 4 urteko haurren artean negarra eta hozkaden konpuruaren jeitsiera. Hizkuntza garatuta egon arren, emozioek haurra gain hartzen dutenean, jokabidearen bidez adierazten du haurrak barnean sentitzen duena. Emozioa ez da kuestionatzen, balidatu egin behar da. Erregulatu beharrekoa jokabidea da). Aprendizaia sozioemozionala bereziki lantzeko jarduerak: 1.Erlaxazioa: - Egoera ezberdinen irudikapenaren bidez gorputzaren zati ezberdinetara tentsioa eta erlaxazioa eramanez. Musikarekin edo gabe. Transizio erritualetan sortu (mudimendua duten abestiak) Lurrean etzanda, edo burua lurrean apoiatuz, argirik gabe, isiltasunean, begiak itxita. Helduak egin beharreko ekintza zehatzak bideratzen ditu. Ikasgelan, psikomotrizitatean. Atsedenetik bueltan, patioko mugimenduaren ondoren lasaitasunera bueltatuz, lurrean etzanda. Psikomotrizitate saioaren bukaera. 2.Arnasketa ariketak: - Elefanteak bagina bezala arnasa hartu: haurrak zutik eta hankak pixkat irekita. Puxika puztu: haurra aulkian eroso eta zuzen, bizkarra tente, eserita egongo da. Ikasgela Arratsaldeko saioaren hasieran: jangela ondorengo patio saioaren ondoren, arreta eta erlaxazio saioa taldean egitea komeni da, agitaziotik lasaitasunera pasadizoa errazteko. 3. Oinarrizko sentimenduak erreparatu eta izendatu: - Hurrengo ipuin hauen irakurketa eta azalpenaren bidez egin liteke: Emoziotegia, koloretako munstrua, Hasieran oinarrizko emoziei (alaitasuna, tristura, nazka, beldurra eta sorpresa) hainbat saio eskaini eta marrazki eta haur eta helduen argazkietan erreparatzen ikasi. Ikasgelan

	Goizeko korro/borobileko unean. <i>Ikaslea triste, haserre... ikusten denean eta gertatzen ari zaiona konturatzen eta izendatzen lagundu behar zaionean.</i> 4. Sormen eta kooperazio jolasak - Adibideak: haurren aurpegiez osatutako puzzleak, emozioekin bidea, ... Talde txiki nahiz handian jolastuz. Hainbat ikasgelan egiten dira eta besteak patioan. Betiere ere besteekin eta ondo pasatuz. Hainbat ikasgelan egiten dira eta besteak patioan. Betiere ere besteekin eta ondo pasatuz. Asteazken zehar aurrez ezarritako denbora eskaintzea merezi du. 5. Sentimenduei buruzko ipuinen irakurketa: poza, jelsia, lasaitasuna, dolua, ... - Tutoreak irakurri/kontatzen du, beste irakasleren batek, ikastetxe bereko ikasle nagusioago batek, guraso batek, ... Ipuinaren momentuan. 6. Emozio anitzak lantzen dituzten sketxa, roll playing antzerkia, txotxongiloak... 7. Erlaxatzeko leku berezia sortu ikasgelan. (material anitzak: muñekoak, koloretako tirak). Ikasgelan / egunero
Jolas sinbolikoa egiten hasten da, eguneroko bizitzako ekintzak imitatuz (panpinak, animaliak...) Jolas sinbolikoa egiten du (pintzak auto bihurtu, hodiak katalaju bihurtu).	- Jolas sinbolikoaren txokoa sortu, eguneroko bizitza errealeko egoerak simulatu ditzan eta besteen lekuan jartzen lagunduko dioten objektuak dituen, muñekoak, moztarrok, erabilera anitzeko materialak; aldiro materiala aldatzen joan, zuzendutako rolen aldaketarekin batera. Jolas sinbolikoaren eta hondar-gunearen espazioak play mobil muñekoak edo animaliak dituztenak, bere ingurunea interpretatzen joateko aukera ematen diote eta baita adierazteko eta emozio gatazkak askatzeko ere. Heldua haurrarendik gertu egotea komeni da, jolasa aberasteko, zentzua emateko eta beste haurrak jolasean sartzeko. Eurekin batera jolatu behar dugu, jolasten irakasteko eta euren jolasak eboluzionatu dezan. Ikasgelan / egunero
Beste batzuekin paraleloan jolasten da. Ondoa kooperatu gabe (2 urte). Jostailuak partekatu, jolatu eta besteekin aritzen da.	- Jolas anitzen jarduerak planifikatuz: ✓ Ikasgela barru eta kanpoan eginez. ✓ Ikastetxe barru eta kanpoan eginez ✓ bikote alkakorretan, talde txikian, talde handian eta taldeen artekoak. ✓ jarduera askeak eta helduaren gertutasun-bideratzearekin. ✓ jarduera lasaiak eta aktiboak ere. ✓ jarduera berriak eta egunerokoak ere. ✓ gorputz jarduerak eta objektu/jostailuekin ere. Taldea bereziki "aktiboa" edo "mugitua" bada, agian komeni da helduak zuzenean gainbegiraturako jardura gehiago egitea, eta pixkanaka, zirkulazio libreko denborak sartzen joatea, gelako materialek dituzten aukerak eta espazio ezberdinetako erabilera ezagutu ondoren. * Zarata, desordena eta zarata galeratzeko ahaleginak egin, ziurgabetasuna eta estresa sortzen dutelako. * Ondo egituraturako gelak (espazioak, lana egiteko moduak...) jokabide egokiak bultzatzen dute eta jokabide desegokiak azaltzeko aukera gutxiago daude. Ikasgelan, patioan, psikomotrizitatean, kanpoan / egunero.

Bere txandaren zain dago, helduaren laguntzarekin. Txandak eta arauak errespetatzen hasten da. Arauak ulertzen eta errespetatzen ditu.	(Ordena duten eta txandakako egiturak sortu, gelatik sartu irteerak burutzeko, transizioetarako, aurrez ikusi ahal izateko eta ziurtasuna emateko.) - Haur guztiek berezko lekua egunero eta hogeinaka egunero "leku berezia"(arduraduna-makinista rola) izango dutela ziurtatzen duten estrategiak erabili. - Gelan egunero ordutegi bisuala jarritz. Tresna horren funtzioa informazio bisuala ematea da, egituratuta eta sekuentziatutako modu logikoan azalduz eta honetarako erabilgarria : ✓ Non egongo diren, zertarako eta zein ordenean. ✓ Modu independentean espazioetatik nola mugituko diren. ✓ Arreta zentratzen eta mantentzen lagunduz. ✓ Mezuaren interpretazio azkarra erraztuz. ✓ Ahozko informazioa argituz. ✓ Oinarritzko kontzeptuen ikaskustza erraztuz: denbora, sekuentzia eta arrazoia-ondorioa (causa-efecto). ✓ Aldaketa ulertzen eta onartzen lagunduz. ✓ Ekintzen arteko transizioak erraztuz. ✓ Ekintza bat bukatu orduko, panel bisualetik kendu egiten da. - Elkarbizitzako arauak ageriko moduan pikto/argazkiak erabiliz, gelan/patioan/jangelan egin edo egin ezin daitekeena azalduz. - Hitz egiteko txandakatzeari lantzeko transizio objektua erabili: mikrofonoa, pilota, ... 1. Haur bakoitzari zenbaki bat esleitu. Hori izango da hainbat ekintzetarako erabiliko den ordena: gelatik irten ikastetxean zehar mugitzeko, etxera joateko, eguneko protagonista izateko, goizean gelakideei harrera egiteko... beti ere txandak errespetatuz. 2. Egunero, egun horretan burutuko diren ekintzak pikto/argazkiak erabiliz ordutegi horizontalean jarri. Haurrekin batera egiten da eta ekintza bakoitza burutu ondoren, paneletik bere pikto/argazkia kentzen da. 3. Erabili nahi ditugun elkabizitzako arauen esanahia piktoen bidez ere azaldu. Gutxi eta argiak. <i>Ikasgelan/egunero</i>
Gurasoengandik banatzen da.	- Egokitzen prozesuak irauten duen bitartean gurasoa ikaslearekin batera ikastetxean sartzen utzi. - Ziurtasuna handitzeko etxetik objektuen bat egelara ekartzen utzi. - Gelan bere familiari buruzko argazki albuma izan eta berekin batera ikusi eta komentatu. - Telefono bidez etxera deitzera jolastera eta bere aita/amarekin " hitz egitera". - Ikastetxetik irtetzeko orduan, etxekoek beti puntual egon daitezen ziurtatu etxekoekin. - Agurrak arinak, alaiak eta maitakorrak izan daitezen familiari orientabideak eman. <i>Sarrera unean gurasoak eta haurra modu afektiboan agurtuz.</i> <i>Behar duen adina denbora bere transizio objektuarekin gelan egoten utzi, leku berezi batean edo bere motxilan uzteko gonbidapena egin, horretarako prest dagoenean.</i> <i>Irteera orduan nork jasoko duen haurrari goizero esan diezaiotela aholkatuz.</i> <i>Sarreran, irteeran, ikasgelan / egunero.</i>

Errealitatea eta fantasia bereizten ditu (5).	- Gurasoei telebista, tableta, mugikorra, e.a.ko denbora murrizteko, batez ere haurrak bakarrik erabiltzen denean. - Marrazki bizidunei esposizio denbora mugatu ikastetxean. - Egoera eta gertakari errealak marrazteko eskatu eta ondoren, egin duten hori azaltzeko eskatu. - "Istorioak asmatzera" jolastu eta gelakideei ozenki azaltzeko eskatu. - Gertaera errealak azaldu hurrei. ----- Eskolaz kanpo familiarekin edo eskolan patioan egin dituzten jarduerak eta ekintzak ahoz kontatu dezatela animatu, gertatutako ekintza errealak eta irudikatutakoaren arteko ezberdintasunari erreparatu. ----- Ikasgelan ----- Korro edo borobilean, marrazki/margoketa txokotan...
Edalontzi batetik edaten du.	- Muñekoei edaten ematera jolastu. - Ura edalontzian edan, hasieran bi helduleku dituen. ----- Ikasgelan haur bakoitzak bere edalontzia du. ----- Ikasgelan, jangelan / egunero.
Jaka/amantala/zapatilak erantzi. Jaka/amantala/zapatilak jantzi.	- Berokia, amantala, oinetakoak (belkrodunak) erantzeko ikasketa pixkanaka graduatu, helduaren laguntzaz. - Ondoren, arropa janztearena. ----- Jolas eginez muñekoekin, kremaile radun materialak, kordioak, belkroak, sarrera irteeretan. Banak. Binaka. ----- Ikasgelan, psikomotrizitate gelan, piszina... / egunero.
Pixa/kakak kontrolatzen ditu. Autonomia bainuan (5).	- Eguneko pardela kentzen joatearen prozesua familiarekin batera zehaztu. - Pardela aldatzera muñekoekin jolastu, komuna erabiltzera ere. - Taldean modu sistematikoan komunera joan. ----- Lasaitasunez Elregistroak eginez ----- Ikastetxeko komunean / egunero.

GARAPENAREN ARLOA: PERTZEPZIOA-ULERMENA, ETA ARAZOAK KONPONTZEA

Kuboko dorreak eraikitzen ditu.	- Sartu-atera: Esku osoa erabiliz objektuak atera. Hatz erakuslea eta erpurua erabilz (pintza eginez) objektuak atera. Esku osoa erabiliz objektuak sartu. Hatz erakuslea eta erpurua erabilz (pintza eginez) objektuak sartu.
Bolatxoak ardatz batean sartzten ditu.	- Ardatz fisiko batean, piezak bata bestearen gainean jarri. - Aldez aurretik helduak nahiz beste gelakide batek kuboekin egindako dorrea bota. - Objektu berdinen pilaketak egin ; Material ezberdinekin trebatu: bolatxoak, kaxak, eskuak, egurrezko piezak, eraikuntzako blokeak,..) - Ardatz zurrunean nahiz soka bigunean sartutako bolatxoak atera esku osoa erabiliz. - Ardatz zurrunean nahiz soka bigunean sartutako bolatxoak atera hatz erakuslea eta erpurua erabilz (pintza eginez). - Objektuak sartu esku osoa erabiliz. - Objektuak sartu hatz erakuslea eta erpurua erabiliz (pintza eginez). Helduaren modelatuarekin, binaka, hirunaka,.. (guztiontzat nahiko objektu daudela ziurtatuz). Ikasgelan /egunero
Bi, hiru, lau, sei, hamar edo gehiaho puzzle berriak osatu ditzake.	- Irudi ezagunen puzzleekin hastea (animaliak, jostailuak, arropa eta abar). Puzzleak bi piezakoak izango dira, hiru piezakoak,... eta irudi osoa ikusiz. Irudi argiak, xehetasun asko gabe. - Puzzleak egitea bere argazkiarekin; bi piezakoak, hiru piezakoak... Helduaren modelatuarekin. Gero binaka edo hirunakako taldea. Ikasgelan /egunero
Pieza mugikordun, eraikuntza eta botoidun jostailuekin ondo moldatzen da.	- Bideak, zirkuitoak egin egurrezko blokeak erabiliz, pintzak, 3-4-5 pieza erabiliz, eraikuntza sinpleak egin, aurretik eredua emanez. Hasieran eredu erreala eta ondoren eredu grafikoa. Forma, neurri eta kolore anitzeko materialak emanez. Hasieran helduaren ereduarekin eta ondoren honen gertuko laguntzarekin. Ondoren binaka, talde txikian, ... Ikasgelan / egunero

Irudi errazak txertatzen ditu ahol batean. Hariz lotu eta askatzen du, potoak itxi eta irekitzen ditu edo ateen heldulekuei eragiten die.	- Forma sinple eta hirudimentsioetako piezak dagozkien hutsuenean sartu ontzian. - Pieza lauak taula horizontalean sartu. - Esku-lekudun ateak ireki. - Haridun ontziak itxi (ur-boteila, tuperra,..) . - Torlojuak kiribildu. Euren ur-boteilekin praktikatu. Euren tuperretan ekarritako gaila edo frutekin praktikatu. Potetan gordetako objektu txikiak atera. Banaka eta helduak gidatu. Ikasgelan eta egunero.
Saillapenak egiten ditu, irizpide bakar batez, bi irizpidez.	- Saillapeneko jarduerak ezaugarri bakarra kontuan hartuz: Objektu bat bere berdinarekin lotu. Objektu bat bere irudiarekin lotu (argazkia, marrazkia, pikto) Irudia irudiarekin lotu. Objektu berdinak elkartu eta multzokatu. Ezaugarri bera duten antzeko objektuak multzokatu: forma edo neurria edo kolorea. - Ondoren, prozesu bera bi ezaugarriekin, hiru ezaugarriekin, edo ezezko ezaugarriekin. Saillapen zehatzak landu, lehenbizi modu manipulatioan eta ondoren irudiekin: animaliak, frutak, bloke logikoak, ... Ulermena ziurtatzeko, helduaren gertuko laguntzaz gain, euskarri bisualak erabili. Jardueraren bukaeran garrantzitsua da helduak haurrak burutu duen ekintza ahoz adieraztea eta ekin-tzaren hitz gakoak indartu ditzan, haurrari pentsamenduari hitzak jartzen laguntzeko. Ikasgelan, talde txikian baita ere / egunero
Irudi berdinak bikotetan jartzen ditu. Lotu irudiak funtzioaren edo kontzeptuaren arabera. “Berdina” eta “ezberdina” kontzeptuak ulertzen ditu/ Kausazko erlazioak erabiltzen hasi da.	- Berdinen kategoria: Objektu objektu berdinarekin lotu. Objektuak bere argazkiarekin lotu. Ondoren objektua bere irudiarekin lotu. Irudia irudi berdinarekin lotu. - Lotu objektuak edo irudiak: Beti kolorea, forma eta tamainagatik hasi (Kontzeptuak), animailia, jostailuak, janariak, arropak (funtzioak) , kubiertoak, lan erramientak (tresnak). - Objektu edo irudi berdin eta ezberdinekin praktikatu, berdinekin hasi eta ezberdinekin jarraituz. - Ezberdintasunak lantzeko kolorea, forma eta tamainarekin hasi eta ondoren funtzioen ezberdintasunak landu - Irudia eta soinua lotzen duten tableroekin praktikatu: irudiak eta onomatopeiak, animaliak, sirenak... - Konzienteki ekintza bat eginda ondorio bat izango duela aurreikusi. 2 edo 3 biñetetako sekuentzian, azkena kendu eta haurrak aurreikusi behar du gertatuko dena, ahoz edo keinuen bidez. Hasieran helduaren ereduarekin eta ondoren honen gertuko laguntzarekin. Ondoren binaka, talde txikian, ... Ikasgelan / egunero

Gordetzen ikusitako objektuak aurkitzen ditu.	- <i>Objetu txikiren bat ezkutatu bere begi bistan helduaren eskuan eta bilatzera jolastu. Gero, Kutxa barruan, zapi baten azpian...</i> <i>Hasieran espazio oso mugatuan eta ondoren espazioa zabaltzen joan.</i> <i>Ikasgelan, patioan / egunero</i>
1 eta 2ren esanahia ulertzen du. Ondo zenbatzen ditu 5, 6....10 objektu baino gehiago .	- <i>1 -2 zenbakiak : Gaileta, eskuetako hatzekin, amantalaren botoiekin, praktikatu zenbaketa, ... Objektuak zenbatu, hasieran elkar banatuta eta nahiko urruti daudenak. Zenbatu, objektu bakoitza seinalatuz eta fisikoki pixkat mugituz. Eguneroko bizitzan gertu dituen objektuen zenbaketak egiteak: gertuena gorputzeko zatiak, ondoren gertuko objektuak dira.</i> - <i>5-10 objektuak: Lehen pausoa zenbakien izenekin segida ikastea da. Bigarren pausoa multzo bateko elementuak zenbakitu (objektuak “ zenbakiak” bihurtu). Hirugarren pausoa kardinaltasunaren zentzua ulertzea.</i> <i>Helduaren eredu jarriatuz, objektuak zenbatuak zenbatu 10 arte. Objektuak zenbatzen ditu, helduaren eredurik gabe, 10 arte. Multzo batean zenbat objektu dauden jakiteko, zenbatzen ditu. Helduak eskatutako objektuen kopura ematen du (“eman hiru, eman bost,..”)</i> <i>Eguneroko ekintza eta errutinak erabili zenbatze jarduerak egiteko: zenbait oinetako, talde txikian zenbait kide, gelara etorritako haur kopurua, etxean geratu direnena, hamarretako garaian fruta ale kopurua, margo ontzian dauden margo kopurua... ..</i> <i>Ikasgelan, patioan / egunero.</i>

Elkarri lotutako bi, hiru agindu betetzen ditu eta loturik gabe.	- Agindua betetzen du helduaren ereduari jarraituz, gorputza erabiliz eta ekintza fisikoa imitatuz (adb: sudurra hatzamarrez ukituz). - Ahoz emandako agindua betetzen du, objektuekin ekintza motriza burutuz. Adb: " sartu pieza hauek kutxan" - Ahoz emandako agindua betetzen du, ahozko erantzuna emanez eta arreata zentratuz. Adb: " animalia honen izena esan " ----- Prozesu bera bi aginduekin, hasieran aginduek lotura izango dute eta ondoren loturarik gabekoekin landuko da. Prozesu bera hiru aginduekin. ----- Ikasgelan, patioan / egunero.
Pertsonen marrazkiak egiten ditu.	- Ispiluaren aurrean bere gorputzaren atalak identifikatzea. - Kide baten gorputz-atalak identifikatzea. - Marrazki batean identifikatu. - Giza irudia duen bi piezako puzzlea (burua eta bestetik enborra gorputz adarrekin) osatzen hasi. - Ondoren, pieza gehiagorekin giza irudiko puzzlea osatu (burua, enborra, gorputz adarrak) - Berarekin batera zirlulu bat marraztu, burua balitz bezala eta aurpegia osatu: begi bat, sudurra, ahoa, belarri bat eta ilea. Zer falta den galdetu eta berak marraztu dezan proposatu. - Gauza bera egin giza irudi osoarekin: Beso bat eta hanka bat marraztuz. - Osatu gabeko marrazkiak haurrekin batera lantzen jarraitu behar den denbora. - Giza irudiaren silueta eman eta haurrak osatu dezala. ----- Helduaren laguntza eta moldeatuarekin. Binaka, lagun batekin. ----- Ikasgelan / egunero
Hizki larriak kopiatzen hasita dago. Hizki nahiz zenbakiak idazten ditu.	- Hatz-erakuslearekin airean hizkiak egiten jolastea, norberaren izena osatuz. - Hutsik dagoen paperean hatz-erakuslearekin idazten ariko balitz bezala egin. - Behatzarekin hizkiak erreperasatu. - Plastilina, hondarrez, beste material batzuk erabiliz, hizkiak egin. - Azalera bertilean praktikatu: paper handia pareta edo bi astoren gainean edo arbelean jarrita, hizkiak egin, hasieran, arkatzak ez diren beste materialak erabiliz (margo lodiak, tizak, e.a) - Azalera horizontalean praktikatu. ----- Arkata eta papereko jarduera anitzak proposatu: marrazkiak, marrazki eginda margotu, papera puskatu eskuz edo goraizez eta ondoren beste paper batean kolatu irudi berriak sortuz, ... Motor jarduera finak: koilarrak, objektuak kolatu, ... Idazteko prest egotearen oinarriak betetzen dituela ziurtatu: esku eta hatzen indarra, gorputzaren erdi lerroa gurutzateko gai da, arkata ondo heltzen du, esku-begi koordinazioa, aldebietako integrazioa, gorputzaren goiko aldeko indarra, objetuen erabilera, ikusmen pertzeptzioa, esku-nagusitasuna, esku banaketa. Hizkiak banaka argi eta erraz idatzi ahal izateak alde handia dakar ikazketaren kalitate eta edukiarekiko ----- Hasieran helduaren laguntza eta ereduarekin. Ondoren, honen gertuko laguntzarekin. Ondoren binaka, talde txikian, ... ----- Ikasgelan / egunero.

Oinarritzko kolore batzuk izendatzen ditu.	- Oinarritzko kolore bakoitza haurrarentzat esanguratsua den objektu batekin lotura egin, irudi bilketa eta objektuen sailkapena egin; ondoren kolorearen izenarekin lotura landuz. - Koloreka objektuak banatu Kolore bera duten objektuak multzokatu eta izena jarri : hitzez, kolorearen txartela erabiliz. Objektuak bere interes/esanguratsuak izango dira. - Kolore jakin baten txartela erakutsiz, kolore horretako objektuak multzokatzen ditu. - Kolore jakin baten izena entzunez, kolore horretako objektuak multzokatzen ditu. - Kolore jakin baten txartela erakutsiz bere izena esatea. - 3-4 koloreen izenak esatea: gorria, horia eta urdina; apurka apurka kolore gehiago txertatzen joan eta material ezberdinekin esperimentatzen joan: Errazagoa izango da likidoak diren koloreen nahasketaren bidez lantzea: tinteak, tenperak, baina margo arruntekin ere egin liteke. Esperimentatu ondoren sortutako koloreari izena jarri. Hasieran helduaren ereduarekin eta ondoren honen gertuko laguntzarekin. Ondoren binaka, talde txikian, ... <i>Ikasgelan /egunero</i>
Eguneroko bizimoduko kontzeptuak erabiltzen ditu (dirua, janaria, erosketak...)	- Eguneroko bizimoduko ekintzak (ikasgelan burutzen direnak) imitatzea, indusitua denean. - Eguneroko bizimoduko ekintzak (ikasgelan burutzen direnak) imitatzea, modu espontaneoan. - Eguneroko bizimoduko ekintzak (etxekekin burutzen direnak) eskolan imitatzea, indusitua denean. - Eguneroko bizimoduko ekintzak (etxekekin burutzen direnak) eskolan imitatzea, modu espontaneoan. - Eguneroko bizimoduko jarduerak imitatzea jolas sinbolikoaren txoko/espazio/ekosisteman: erosketak, jatorduak, jantzi erantziz, paseoak, ... Horretarako helduak egoera horien errepresentazioa egingo du eta jolas horretan haurra sartuko du. Hasieran helduaren ereduarekin eta ondoren honen gertuko laguntzarekin. Ondoren binaka, talde txikian, ... <i>Ikasgelan /egunero</i>
Denboraren kontzeptua ulertzen du.	(Laguntza bisualak erabili atal honetako ekintzak burutzeko). - Denbora kontzeptua ulertuko da ekintzen ordenen segida bezala: Aurretik/ondoren kontzeptuak ulertu. Adb: lehenbizi berokia kendu eta gero amantala jantzi. Ekintzen bukaera argi markatu hitzez, keinuz, doinu/objektuak erakutsiz/ eta beste modu bisualen bat erabiliz. - Ekintzen hasiera zehatz markatu ahoz, materiala erakutsiz eta egin beharrekoaren eredu eman. - Aurretik/ondoren kontzeptuak erabili : Eguna aordenatu beretzat esanguratsuak diren ekintzak erabiliz: goiza/bazkaria/ arratsaldea. Pasatako ekintzak gogoratzen lagundu galderen bitartez: norekin etorri zara eskolara? zer bazkaldu duzu? Ekintza esanguratsu horiek izango dira txartelatan azalduko direnak eta denboraren sekuentzia antolatzen lagunduko diotenak: eskolara goizean- bazkaria- eskolara atsaldean. Denbora, jardueren sekuentzia bezala ulertzen dugula ohartzea da helburua. Eguneroko errutinen eta jardueren sekuentzia txartelen bidez bisualki adierazi. Hasieran, berehala burutu behar den jardueraren txartela soilik jasoko du; ondoren bigarren jarduerarena, ondoren hurrengoa... jardueren katea osatuz. Sekuentzia horretan jarduerak burutu ahala txartelak kendu/X jartzen du haurrak. Hasieran helduaren modelatuarekin, gelakideen laguntzaz eta azkenik berak bakarrik. Hasieran helduaren ereduarekin eta ondoren honen gertuko laguntzarekin. Ondoren binaka, talde txikian, ... <i>Ikasgelan /egunero.</i>

GARAPENAREN ARLOA: HIZKUNTZA ETA KOMUNIKAZIOA

Izendatuz gero, objektu ezagunak, marrazkiak edo ilustrazioak atzamarraz markatzen ditu/	Hiztegi ulerkorra - Aldez aurretik, helduak objektuak izendatzen ditu. Objektuetako bat familiako bi objekturen artean aukeratzeko eskatzen zaio, eman iezadazu aginduaren aurrean. Pixkanaka, objektuen kopurua handitzen joango da. - Aldez aurretik, helduak ekintzak izendatzen ditu. Horietako bat aukeratzeko eskatzen zaio, eman iezadazu aginduaren aurrean. Apurka-apurka, ekintzen kopurua handitzen joan da. Ilustrazioetan eta ipuinetan, galdera honi erantzuten dio: Non dago.... (objektua, ekintza, pertsonaia). - Helduaren izendapenaren ondoren. Seinalatu hatzarekin irudi bat (objektuak) edo argazki bat (familiakoena edo ikasgelako haurrena) seinalatzeko kontsignaren aurrean.
Bere hizkera nahiko ulergarria da gehienentzat.	Testuinguru naturalan, etxean zein ikastetxean (jangela, patioa, janzteko uneak, higienekoak...). Ikasgelako testuinguru formalean (ipuin-lana, egunaren hasierako errutinak). - Animalien soinuak imitatzea, gehiegi ahoskatuz (tentsio-distentsioa). - Ahoa asko keinatuz zarata egitea: pedorretak, klaskak, txistuak... (mingainaren ipuina). - Hitzekin, silabekin eta fonemekin egindako jolas fonikoak, gorputz-mugimenduekin, keinuekin eta besoen mugimenduekin, emisioa edo jolasa bermatzeko. (Marc Monfort: Hitz egiten duen haurra). - Hitzak errepikatzea, helduak esan ondoren, fonema nabarmenduz irudiarekin batera. - Silaba bakoitzarekin batera doazen kolpeen bidez hitzen luzera identifikatzea. - Objektuak (errealak edo irudiak) izendatzea, begiratu diezagun eta, aldi berean, esan dezagun, gero errepika dezan. Ekoizpen zuzena indartzea. - Fonema bakoitzari lotutako oroitzapen-keinuak erabiltzea (Marc Monfort). - Gorputz-mugimenduekin lagundutako abestiak, fonemen ahoskera azpimarratuz.
Gehienetan ulertzen zaio hitz egitean; ezezagunek ere ulertzen diote.	LANDU EZAGUTZA FONOLOGIKOA. SEKUENTZIA: HITZA, SILABA, FONEMA. MATERIALAK: Tamara Chubarovskyren errimak, Amara Berriko fonemen ipuinak eta kantak, Kontzientzia fonologikoa lantzeko programa. (Mikel Haranburu, eta beste batzuk. EREIN argitaletxea. Fonemekin salto saltoka (linka jarri). Joana Acharen programa. Bloga izarrak ereiten ditu. Bularretik Mintzora egitasmoa. AMARAUNA. ARASAAC
Argi hitz egiten du.	Ikasgelan, talde osoarekin eta talde txikiarekin. Familian, helduaren orientazio-jarraibideekin, jolasak, ipuinak, ikusi makusi...

Bere izena esaten du. Bere izena, neska edo mutila den eta zenbat urte dituen esaten du. Bere izen-abizenak esaten ditu. Bere izen-abizenak eta non bizi den esaten du.	Komunikazioa eta pragmatika - Haurrak bere izena esango du helduaren galderaren aurrean: Nola duzu izena? Asmatzen duen bakoitzean haurra indartzea. Haurrak erantzuten ez badu, esaten zaio: Zuk Mikel duzu izena, errepikatu: Mikel. Eta berriro galdetzen zaio. - Haurren irudien aurrean, identifikatu. - Haurrak bere adina esango du galdera honen aurrean: Zenbat urte dituzu? Asmatzen duen bakoitzean haurra indartzea. - Haurrak erantzuten ez badu, honako hau esaten zaio: Errepikatu: 3 urte. Eta berriro galdetzen zaio. - Haurrak bere izen-abizenak esango ditu galdera honen aurrean: Nolakoa da zure izen-abizenak? Asmatzen duen bakoitzean haurra indartzea. - Haurrak erantzuten ez badu, esaten zaio: Zuk Mikel XX duzu izena. Errepikatu: Mikel XX. Eta berriro galdetzen zaio. - Haurrak bere izen-abizenak esango ditu galdera honen aurrean: Non bizi zara? Asmatzen duen bakoitzean haurra indartzea. - Haurrak erantzuten ez badu, zera esaten zaio: Zu Lekeitio bizi zara. Errepikatu: Lekeitio. Eta berriro galdetzen zaio. Korroan lan egin daiteke, eta beharrezkoa bada, talde txikietan edo banaka. Garrantzitsua da familiaren laguntza izatea. Errepikatu beharreko ereduak helduek eta ikasgelako beste ikaskide batzuek eman dezakete.
Pertsona ezagunen izenak dakizki. Lagun edo ikaskide batzuen izenak ezagutzen ditu.	- Senideen eta ezagunen argazki-album bat erabiltzea. Galdera honen aurrean: Nor da? Asmatzen duen bakoitzean indartzea. Haurrak ez badu erantzuten izenak esatea. Errepikatu: X. da eta berriro galdetzen zaio. - Ilaran jarrita edo korroan seinalatuta, horietako bakoitza seinalatuta, honako galdera hau egiten zaio haurrari: Erantzuten ez badu, berriz esaten zaio: "Jon da". Eta berriro galdetzen zaio. Egunero lan egin daiteke taldean...
Bere eguneroko objektuen, gorputz-atalen, eta pertsona zein lekuen izenak ezagutzen ditu. Inguruan dituen objektu gehienak esaten ditu.	Hiztegi adierazkorra: - Lehenik, irakasleak, gorputzaren atalak banan-banan ukituz, esaten du: -Hau burua da, begiak ahoa, belarriak, sudurra... Ondoren, haur baten sudurra seinalatzen du, eta galdetzen du: "Nola deitzen da hau?"... eta horrela hurrenez hurren. - Umeari objektu familiarren irudiak aurkeztea: zuhaitza, sagarra, etxea, aulkia, mahaia... Zer da hau? Haurrak erantzuten ez badu, "Hau sagar bat da" esaten da. Errepikatu sagarra. - Beste irudi batzuk pasatzen dira, eta geroago berriro agertzen da asmatu ez zuen irudia. - Lehenengo silaba ahoskatzea lagungarria da, adibidez: Man... - Orokortzeari begira, oso baliagarria da objektu beraren irudi mota aldatzea: argazkia, marrazkia, silueta... - Prozedura bera erabiltzea hiztegi eremu semantikoaren arabera zabalduz. - Ikasgelako errutinetan, txokoetan, talde txikian...

Bi-lau hitzeko esaldi soilak egiten ditu.	- <i>Haurrak bi binetako istoriotxo bat ordenatuko du, aurrez aipatua eta helduak aurkeztua.- Ondoren, haurrak bi/hiru hitzeko egitura bera erabiliz kontatuko du istorioa.</i> - <i>Helduak pertsona ezagunen argazkiak aurkeztuko ditu eta ama polita dela esango du, Iker haserre dago... umeak errepika dezan.</i>
Lau edo bost hitzeko esaldiak erabiltzen ditu.	- <i>Helduak ordena sekuentzialean kontatzen du haurrak bizitako gertaera bat, pixkanaka hiru/lau/bost esaldi erabiliz, irudiekin batera, gero haurrak agindu eta errepika dezan.</i> - <i>Haurrak egunean zehar egingo dutena kontatuko du, ordutegiko irudiekin batera.</i> - <i>Helduak egoera jakin batzuk sorraraziko ditu, eta haurrak zerbaitek behar badu, eman galleta bat. Zurekin jolasten utziko didazu? Gai ez bada, helduak egingo du, gero errepikatzeko eta indartzeko.</i>
Bost edo sei hitzeko esaldiak osatzen ditu.	- <i>Helduak ozenki kontatzen dio ipuin bat gela osoari, haurrarekin batera, esaldi bera errepika dezan eta, horrela, hitz-kopurua handitu dezan.</i> - <i>Abesti errazak irakatsi, ikasi eta errepika ditzan.</i>
Sei hitz baino gehiagoko esaldiak erabiltzen ditu.	- <i>Joko jakin batean nola jolasten den azaltzea ikaskideei: ezkutaketan, saskibaloian, harrapaketan... banaka lan egin ondoren.</i> - <i>Eszenaratutako telefono-deiak egitea (medikuari, lagun bati, aitari...), eszenak, antzerkiak, txontxongiloak, esketx-ak.</i> - <i>Marrazki bat edo bineta bat eginda, helduak esaldi bat egituratzen du, haurrak errepika dezan (hitz gutxiagotik gehiagora), eszenak deskribatzen joateko.</i> - <i>Helduak ipuin bat kontatzen dio haurrari, esaldi labur eta errazak erabiliz. Orrialde bakoitzean kontatzen dio, haurrak errepika dezan, hurrengora igaro aurretik. Beti indartuko zaio, behar bezala egiteko gai ez bada ere.</i>

Eguneroko errutinan eta hizkuntza lantzeko txokoan.	
Ulertzen du zer den “nire”, “zure” eta “berea”.	- <i>Haurrari baieztapen osatugabeak aurkezten zaizkio, jantzi eta objektu pertsonalekin, esaldia osa dezan: ipuin hau “ipuin bat da”/txamarra hau plastilina hau da “Lehenik eta behin helduak esaten du, gero errepikatzeko, barneratu arte.</i> - <i>Egoera emozionalei buruzko egoerak antzeztea (triste, pozik, haserre, beldurtuta... irudiekin eta keinuak eginez, ni triste nago eta zu triste zaude gu triste gaude...</i> - <i>Nork du praka urdina? galderari erantzun. Nor da amatxo? Nor joango da orain patiora pertsona-izenordainak erabiliz?</i>

Eguneroko errutinan eta hizkuntza lantzeko txokoan.	

Gehienetan oinarritzko arau gramatikalak behar bezala erabiltzen ditu. Geroaldia. erabiltzen du.	Gramatika arauak identifikatzen joan esaldiak errepikatuz (esaldien konplexutasuna handitzen joan): - Ahoskapan bidez, txaloen bidez eta marrazkien bidez esaldi mota desberdinak ezagutuko ditugu. Ariketa hauek egiteko proposatzen dugun prozedura honako hau da: Lehenik, esaldia marrazkitan jarri eta esaldia ahoskatzen da; gero, esaldiko hitzak kontatzen dira, hitz bakoitzeko txalo bat joz. Bi hitzeko esaldiekin hasi eta gehiagoko esaldiekin jarraitzen da. 1. Irakasleak marrazkian agertzen denari buruzko esaldia esaten du. 2. Haurrak esaldia errepikatuko du, hitz bakoitzeko txalo bat joz. 3. Haur guztiek esaldia errepikatuko dute. Lehenengo ziurtatu behar dugu denbora ulertzen dutela. Zer den orain, lehen eta geroa. Hormairudi bat erabiliz, espazialki kokatu gezi baten bidez lehen aldia, orain aldia eta geroaldia. Ekintza bat hiru denboraldietan kokatu eta esan (erreztu dezake material bisuala eta manipulatioa erabiltzeak). Eguneroko errutinan eta hizkuntza lantzeko txokoa.
Galdetzen zaionean erantzuten du. Galderak egiten ditu. Galderak egiten ditu nork, nola, noiz eta halakoak erabiliz.	Haurrak galdera batzuei erantzungo die: 1. Identifikazio pertsonaleko galderak (Nola duzu izena? Zenbat urte dituzu?). 2. Bai/ez: goseak zaude? Nekatuta zaude? Pilota hori nahi al duzu? Hau pilota al da? 3. Galdera hauei erantzungo die: Zer ari da edo egiten ari zara jarduera baten edo ilustrazio baten aurrean? 4. EZ hitzarekin erantzutea. 5. Preposizioen aurreko galderei erantzutea: Norekin?, Norekin?, Norentzat?, Norentzat? 6. Erantzun zuzen zergatik galderari. Haurrak galderak egingo ditu: 1. Identifikazio pertsonaleko galderak: Nola duzu izena, non bizi zara... 2. BAI edo EZ erantzutea dakarten galderak. Egarrri zara? Gustatu zaizu? Zurea al da diru-zorro hau?...? 3. Ikaskideei egiten ari diren jarduerari buruzko informazioa ematea, zer erabiliz. Zer ari zara? 4. 4- Zer erabiliz objektu errealek edo ilustrazioak identifikatzeari buruzko galderak. Haurrak galderak egingo ditu: 1. Pertsona baten (haur/heldu) identifikazioari buruzko arauak, zeregin baten egileari buruzkoak, noren bidez. Nork egin du fitxa hau? Nork ekarri du opari hau? Nor dago komunean?...? 2. Orientabide espazialari buruzko galderak, non. Non daude akuarela? 3. Ekintza baten, gogo-aldarte baten eta objektu baten nolakotasun baten arrazoiak erabiliz egindako galderak, zergatik? Zergatik ari zara negarrez? Zergatik hautsi duzu pilota?...? 4. Osasun-egoerari buruzko galderak, zeregin bat nola egin jakiteko moduak. Zer moduz zaude? Nola egiten da?...? 5. Galderak, noiz erabiliz ". Noiz joango gara etxera? Noiz jango dugu? Erabili laminak, ilustrazioak eta ikasgelako objektuak. Eguneroko errutinan eta hizkuntza lantzeko txokoa.

Agindu errazak ulertzen ditu.	- Ez dagoela edo debekatuta dagoela erakusten zaio. Hori ez egiteko aginduz gero, egiten ari den jarduera gelditzeko eskatzen zaio. - Agindu hauen aurrean: zatoz, eseri, ibili, margotu, marraztu, jan. Ekintza egiteko eskatzen zaio. Indartu egiten da ondo egiten badu. - Eguneroko objektuen aditzak eta izenak dituzten aginduen aurrean, egiteko eskatzen zaio: Jantzi txabusina; Hartu berokia, Hartu pintura, Bultzatu autoa, Indartu ongi egiten badu. - Haurrak aditza, izena eta adjektiboa barne hartzen dituzten aginduak egin behar ditu, eta ekintza objektua eta nolakotasuna hautatuz egiteko eskatzen zaio: hartu auto gorria, hartu pintura urdina eta abar. (Ekintza errazteko, objektuen ezaugarriak gogorarazten zaizkio, hau auto gorria dela esanez: zer da hau?). Indartu egiten da ondo egiten duenean. - Haurrak objektuak jarri beharko ditu gelako leku desberdinetan, hitzak barne hartzen dituzten aginduen aurrean: gainean, azpian, barruan...adibidez, jarri arkatza kaxaren barruan, jarri zapatak armairuaren azpian (Ekintza errazteko, lekuaren kontzeptuak gogoratzen ditugu, eta hori mahai gainean dagoela esaten dugu, eta abar). Indartu egiten da ondo egiten badu. - Haurrak bere gorputzaren mugimenduak egingo ditu, espazioari dagokionez, honako agindu hauen aurrean: sartu kaxaren barruan, begiratu gora, jarri lurrera, (Komeni da tutoreak, beste pertsona edo panpina bat erabiliz, aurretik agindua ematea taldearen aurrean). - Haurrak kategoria desberdinei dagozkien aginduak jarraituko ditu. Adibidez: emadazu jantzeko balio duena, emadazu jateko balio duena, emadazu garbitzeko balio duena. Asmatzen duen bakoitzean indartzea. (Huts handia egiten badu, gogoratu kontzeptuak esanez: hau bat da... eta balio du...). - Haurrak adjektibo posesiboak dituzten aginduak jarraituko ditu. Tutoreak hiru jantzi hartzen ditu, bata tutorearena, bestea haurrarena eta hirugarrena gelako beste haur batena. Honela dio bere jantzia hartuz: "Hau nirea da, haurraren jantzia hartuz: hau zurea da, eta azkenik, gelako beste haurraren jantziarekin, hau berea da". Ondoren, haurrari esaten zaio... (objektua) zure arkatza (arkatza) hartu, hartu nire arkatza (arkatza), - Haurrak adjektibo erakusleak dituzten aginduak jarraituko ditu. Tutoreak, objektu multzo baten aurrean, leku desberdinetan jartzen ditu, eta, haurren aurrean, honako hau esaten du ukitzen dituen bitartean: Ondoren, aginduak ematen ditu: emadazu gozoki hau, emadazu arkatz hura, indartu egiten da ondo egiten duenean. - Haurrak harreman-kontzeptuak dakartzaten mugimenduak egingo ditu: ondoan, urrun, erdian, ondoan, izkinan... eta agindua emango zaio: jarri ondoan. (Haur talde bat inplikatur hastea komeni da, eta tutoreak dio: Aitorren ondoan jartzen naiz, Miren eta Julenen artean, eta abar) Ondo egiten duenean indartzen da. - Haurrak uko egiten dioten aginduak bete behar ditu: ez margotu mahaian, utzi jostailua, indartu egiten da ondo egiten badu. - Agindu batetik hasiko gara, eta agindu hori egiteko gai denean, beste bat eskatuko dizugu. Haurrak bi elementu sekuentziaturen aginduak behar bezala egin behar ditu: motxila hartu eta esekitokian jarri, paperak hartu eta paperontzira bota, ipuina hartu eta ireki, aulkia hartu eta mahai ondoan jarri... Ondo egiten badu, indartu. - Haurrak behar bezala egin behar ditu hiru ordena sekuentziatu: hartu motxila, ireki eta sartu zure gauza guztiak barruan. Ondo egiten duenean indartzea. - Haurrak denboraren eta iraupenaren kontzeptua inplikatzaren duten aginduak jarraituko ditu: astiro ibiltzen da, gelatik irteten da eta berehala sartzen da, komunera joaten da eta laster joaten dira. (Tutoreak mugimendu motelak, azkarrak, laburrak eta luzeak antzetzeko ditu haurraren aurrean). Ondo egiten duenean indartzea. ----- Eguneroko errutinan eta hizkuntza lantzeko txokoa. Ikasle bakoitzeko errubrikak, aginduen konplexutasunaren arabera izatea komenigarria da.
--------------------------------------	--

Gelan landutako ipuinak kontatzeko, olerki laburrak esateko edo abesteko gai da. Ipuinak eta istorioak kontatzen ditu menpeko esaldiak erabiliz.	- <i>Ikasleak bi binetako istorio bat antolatuko du, irakasleak alde zurretik komentatu eta aurkeztutakoa.</i> - <i>Haurrak berak bizitako esperientzia kontatuko du binetaz lagunduta, esaldi kopurua arian-arian erabiliz (2,3...)</i> - <i>-Haurrak ipuin laburrak entzun eta kontatuko ditu (nahi adina aldiz entzun ahal izango ditu).</i> - <i>Haurrari irudiez osatutako ipuin bat irakastea, irakasleak alde zurretik kontatuko du eta, ondoren, istorioa kontatzeko eskatzea. Irakasleak grabatuko du bere bilakaera ikusteko.</i> - <i>Abesti eta errima errazak behin eta berriz entzutea, haurrak buruz ikasi eta banaka eta taldean errepika dezan.</i> - <i>Modu errazean azaltzea nola jolasten den jolas jakin batean, gero ikaskideei azaltzeko. Beharrezkoa izanez gero, azalpenarekin batera irudiak agertuko dira.</i> - <i>Gabonetakoak, Santa Agedakoak, urtebetetzekoak... erabiltzea.</i> - <i>Irakasleak mendeko esaldien istorio bat kontatuko dio ikasleari. Ondoren, haurrak kontatutako istorioa kontatuko du, helduak aukeratzen dituen hitz ezezagunekin osatuz.</i> - <i>Bi/hiru/lau bineta emanda, helduak mendeko esaldiak erabiliko ditu haurrak historia ordenatu eta jarraian errepika ditzan.</i> - <i>Ipuin baten lamina baten aurrean, puzzle baten aurrean, marrazki baten aurrean, argazki baten aurrean... Honelako galderak egingo zaizkio: Mahai azpian dagoen haurrak koloretako bisera dauka... Lapurraren atzetik dabilen poliziak... bat darama eskuan.</i> - <i>Ondoren, haurrak egingo ditu galderak, helduaren eredu bera erabiliz.</i> <i>Eguneroko errutinan eta hizkuntza lantzeko txokoan.</i> <i>Garrantzitsua da familiaren arteko lankidetzak; horretarako, komunikazio-agendaz balia gaitzek.</i>
--	---

ELKARRIZKETARAKO METODOLOGIA

HIZKUNTZA IKASTEKO TESTUINGURUA

Testuinguru fisikoa: ikasgela

- Ikaskuntza-arloak argi eta garbi zehaztuta daude.
- Ikaskuntza-arloak ondo etiketatuta daude marrazkiekin/hitzekin.
- Eremu lasaiak daude, hurrek talde txikietako jardueretan parte har dezaten.
- Ikasgelak haurrak hitz egitera eta iruzkinak egitera gonbidatzen dituzten elementuak edo baliabideak biltzen ditu (hitz egiten du).
- Liburuak erabiltzeko eremu espezifikoak daude.
- Alfabetatze-jardueretarako berariazko eremuak daude: errimak, arbel magnetikoak alfabetoarekin, abestiak, kontzientzia fonologikoa, etab.
- Hondoko zarata-mailak modu egokian kudeatzen dira behaketaren bidez, eta hurrek eta helduek erraz entzun diezaioke elkarri.
- Liburuen arloan ale ugari daude eskuragarri (ipuinak, liburu elebidunak, genero desberdinak, etab.)

Testuinguru soziala: irakaslea eta ikasleak

- Mahaiak eta aulkiak banatzeak eta ikasleak eta irakaslea bera zirkuluan jartzeak erraztu egingo du elkar ikustea, ikasleek elkarri begiratzea eta hitz egitea, eta eskolako edukien inguruan benetako elkarrizketak izatea.
- Irakaslea haurraren parean jartzea ere, elkarrizketa errazteko, estrategia bideratzailatzat hartuko da.
- Helduek benetako irudiak eta objektuak erabiltzen dituzte hizkuntza indartzeko.
- Helduak erritmo motela erabiltzen du elkarrizketan zehar; denbora nahikoa ematen die hurrei erantzuteko eta txandak hartzeko haiekin elkarerraginean.
- Helduak etenaldiak egiten ditu, umeei elkarrekintzetan zain egoten den bitartean, txandak hartzera eta modu aktiboan parte hartzera animatzeko.
- Helduak haur gehienei erantzuten die beren asmoak interpretatzen eta ulertzen ari direla baieztatzen duten adierazpenekin.
- Helduak ez ditu kontuan hartzen haurraren komunikazio-saiakerak edo -eskaintzak.
- Iruzkinak: helduak haur bat une jakin batean gertatzen ari dena edo egiten ari dena komentatzen du (paraleloan hitz egiten du).
- Helduak hurrek oraindik sortzen ez duten hizkuntza modelatzen du.
- Entzuteko trebetasunak goraipatzen dira.

KOMUNIKAZIOAREN KUDEAKETA

Komunikazio-arauen presentzia:

- Bereziki baloratzen dira ikasleen ahozko esku-hartzea autoerregulatzen laguntzen dutenak. Ikasleek elkarrizketan parte hartzea kudeatzen dute, inork hitz egiteko txandarik eman gabe. Honako helburu hauek dituzten arauak:
- Lankideak behatzea.
 - Entzun.
 - Esku hartzeko unea detektatzea.
 - Txandaren luzera kontrolatzea.
 - Aurretiazko esku-hartzeak berreskuratzea.

Irakaslearen esku-hartzea:

- Ikasle guztiek elkarrizketetan parte har dezaten bultzatzea, beti parte hartzera behartuta sentitu gabe.
- Denbora ematea ikasleei txanda har dezaten.
- Ikasleek komunikazio-elkarrekintzak has ditzaten erraztea.
- Txanden kudeaketa moderatzea, talde osoaren parte-hartzea orekatua izan dadin.
- Zerbait esan beharra bultzatzea, ideiak eman beharra, norberaren esperientziak partekatu beharra, ikaskideek esan dutena komentatu beharra, haiengana jo beharra, ikaskide batek esan berri duena errepikatu beharra alderdiren bat zehaztuz, ozen zalantzan jarri beharra, elkarrizketaren hariari jarraitzen ez zaiola ozen planteatu beharra...
- Ahozko hizkuntzan ikasteko lortu nahi diren helburuak esplizitu egitea.
- Helburuak ahozko hizkuntzan lantzea ahalbidetzen duten jarduerak proposatzea.
- Ikasleek ahozko hizkuntzan duten gaitasuna ebaluatzea.

KOMUNIKAZIO-ESTRATEGIAK

Estrategiak

- **Birformulatzea edo birformulatzea:** Haurrak sortu berri dituen adierazpenei erantzunak ematea da kontua. Beti birformulatzen da (recast) haurren ekoizpenetik abiatuta (plataforma enuntziatua).
- **Time Delay edo atzerapen-denbora:** Haurrari informazio baten aurrean erreakzionatzeko denbora ematea.
- **Zuzenketa inplizitua:** Alderdi fonetikoak edo semantikoak zuzentzen dira, informazio berririk erantsi gabe
- **Modelatzea:** Informazioa gehitu eta zuzentzen da.
- **Luzapenak:** Haurraren enuntziatuari informazioa gehitzen zaio. Helduak haurrak esaten duena errepikatzen du eta informazio sintaktiko edo semantikoaren kantitate txikiak gehitzen ditu.
- **Galdera irekiak:** Helduak haurren pentsamendua zabaltzen duten galdera irekiak egiten ditu (zerekin, non, nola, noiz eta zergatik). Hitz batekin erantzutea dakarten galderak saihestu behar dira.
- **Indukzioa:** Enuntziatuak hasten dira haurrak amai ditzan.
- **Estimulazio fokalizatua:** enuntziatuaren alderdi bat azpimarratzen dugu.
- **Kanpoko bootstrapping:** egituran laguntzeko informazioa ematen dugu.
- **Egituraketa bertikala:** Bi perpaus sinple edo elkarren ondoan jarritakoak hartu eta haurrari perpaus konposatu gisa itzultzea da kontua.
- **Imitazioa:** Lehenengo, aditz-ereduak eta laminak lagundutako esaldi bat imitatzeke eskatzen zaio. Gero bakarrik egiteko eskatzen da, lamina lagungarri izan gabe.
- **Moldekatzea:** Teknika honen bidez, haurrak "hurbilketa jarraituen" bidez lantzen ari den hitza edo enuntziatua adieraztea lortu nahi da. Horretarako, helduaren zeregina haurrak helmugako portaerara egiten duen edozein hurbilketa sistematikoki indartzea da.
- **Itxiera gramatikala:** Esaldiaren zati bat eskaintzen da haurrak osa dezan.
- **Zuzenketa esplizitua:** Haurra okertzen denean, helduak perpaus zuzena sortzen du eta haurrari errepikatzeko eskatzen zaio.

Helduak zuzenean zuzentzen du haurra.

- **Entzumen-bonbardaketa:** Galderak kateatzea esaldia erabat eraiki arte.

Familiekin ekintzak

- ✓ Elkarlana: informazio trukaketa;
- ✓ Familiaren parte hartze aktiboa bultzatu, erabakiak hartzeko prozesuan gertutik lagundu...
- ✓ Eskolan nahiz etxean bizi diren egoera klonplexu eta zailak antzemateko modu koordinatuan lana egin.
- ✓ Eguneroko errutina eta lan ohiturak bereganatzeko modu koordinatuan lana egin.
- ✓ Behar sozial eta emozionalak antzeman eta erantzun.
- ✓ Helburu zehatzak eta graduatuak proposatu, familiak gehiegi kargatu gabe eta eguneroko bizimodurako proposamenak jasoz.
- ✓ Orientabide zehatzak erraztu.

3. JPP-ren JARRAIPENA ETA BALORAZIOA

Aurrez ikusitako bilerak	Parte hartzaileak	Balorazioa eta akordioak
1. Eskalen ondoren		<i>Abiapuntua: Oraindik betetzen ez dituen itemak. Ikaslearekin egingo diren jarduerak zehaztu. Familiaren informazioa eta parte hartzea.</i>
2. Hiru hilabete geroago		<i>Hartutako neurrien eta laguntzen ebaluazioa Lorpenen eta prozesuaren ebaluazioa eta jarraipen sistematikoa. Familiarekin Planaren jarraipena. Parte hartzea eta elkarlana.</i>
3. Ikasturte amaiera		<i>Lorpenen eta prozesuaren ebaluazioa eta jarraipen sistematikoa. Familiarekin Planaren jarraipena. Parte hartzea eta elkarlana.</i>
Hurrengo ikasturterako proposamena :		

Data

Sinadurak

Tutorea

Ikasketa Burua

